

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. VI. An Lex naturæ sit una apud omnes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

statuimus ea agi debere, aut cognoscentes, esse mala, seu natura nostra dissentanea, minimeque congrua, statuimus debere vitari. Quod Judicium, quatenus est à Deo, qui indidit nobis Naturam, secundum quam, ita iudicaremus, rationem habet LEGIS, seu Regulæ rectè vivendi, nobis à Deo impositæ. Reginal. in Praxi fori pœnitentialis lib. 13. tract. 2. in Proëmio. Juxta illud Psal. 4. Signatum est super nos, lumen vultus tui, Domine.

Plura quidem sunt præcepta LEGIS Naturalis, quæ tamen omnia, aliquo modo fundantur in uno: Quod bonum sit faciendum, & malum vitandum. Ita S. Thomas. 1. 2. q. 94. art. 2. nam omnia naturæ præcepta radicantur in eo, quod bonum sit faciendum & prosequendum, & malum vitandum, ut scilicet, illa omnia facienda, aut vitanda, pertineant ad præcepta LEGIS Naturæ, quæ ratio practica, inquit D. Thomas q. 94. art. 2. naturaliter facit esse bona humana.

CAPUT VI.

An LEX Natura sit una apud Omnes?

LEX NATURÆ, quo ad prima & generalia, principia rationis practicæ, est una, & eadem apud omnes, tam quoad rectitudinem, quam quoad notitiam. Est Divi Thomæ

Thomæ hic: Semper enim, & ubique, Homines agnoscunt, & judicant, bonum esse præferendum, malum fugiendum, convenienter secundum naturam Hominis, esse vivendum, quia ejusmodi principia ingerit ac demonstrat, per se ac evidenter, naturale lumen intellectus, quod est, veluti proprietas consequens, non rationem propriam alicuius individui, aut alicuius Gentis, aut Nationis, sed specificam naturam hominis, quæ eadem est in omnibus.

Unde manifestius est, LEGEM Naturæ, esse eandem apud omnes, si accipiatur, non pro aliquo actuali Judicio rationis practicæ; sed pro illo principio, in quo veluti in habitu, continetur illud iudicium, scilicet pro intellectuali lumine, pro quo dictum supra: LEGEM Naturæ aliquando, nec inconvenienter accipi.

Quo ad propria vero quædam, & particularia Præcepta, quæ ex locis illis deducuntur, non est LEX NATURÆ, omnino eadem semper, apud omnes, neque quo ad notitiam, neque etiam quo ad rectitudinem, quamvis bene; ut plurimum, eadem sit quia, reddendum esse depositum, est præceptum LEGIS NATURÆ, & tamen aliquando incidit casus, quo non esset rectum, siue rationi consonum,

sonum, reddere depositum : V. G. ut Patriam impugnet : Non autem, esse eandem, quo ad notitiam, patet : quia rectum Judicium , in rebus agendis, circa particulares, & specificas notiones, sæpius impeditur in multis, sive passione, sive mala consuetudine, depravante, aut obscurante rationem : Sic quod bonum, & honestum, non videant, aut videre nolint. Unde factum est, quod diversæ Nationes, & Gentes, habuerint aliquando varias LEGES, ipsis Præceptis Naturæ contrarias. Ut refert D. Hyeron. li. 2. contra Jovinianum, & Theodoretus libro 2. Græcanicarum curationum.

CAPUT VII.

An LEX NATURÆ mutari, vel in ea dispensari possit; & an ἐπιχειρῶς in ea, locum habeat?

Distinguit D. Thomas duplicem modum, quo potest intelligi, fieri circa LEGEM mutatio: nam potest intelligi, fieri per quandam additionem, & potest intelligi per modum subtractionis, sive defectio- nis.

Quod ad priorem modum attinet, certum est, nihil omnino prohibere, sic LEGEM Naturalem mutari, quia multa superaddita sunt, supra.